

- ৬। মুকুন্দ চক্ৰবৰ্তীৰ ‘চণ্ডীমঙ্গল’ কাব্যে চণ্ডীৰ যেসকল রূপ ও ছদ্মবেশেৱ
উল্লেখ পাওয়া যায় সেগুলিৰ উৎস ও প্রাসঙ্গিকতা আলোচনা করো।
- ৭। অনেকেই বৌদ্ধ ধৰ্মেৱ ত্ৰিভৱেৱ ধাৰণাৰ সঙ্গে ধৰ্ম কাল্টেৱ যোগসূত্ৰ
খুঁজছেন। এই বিষয়ে তোমাৰ মতামত দাও। রাঢ় অঞ্চলে ধৰ্ম ঠাকুৰকে
কেন কুৰ্মমূৰ্তিতে পূজা কৰা হয় যুক্তিসহ আলোচনা করো।

$$6+8=10$$

অথবা

- ৮। রূপরাম চক্ৰবৰ্তীৰ ‘ধৰ্মমঙ্গল’ কাব্যে ধৰ্ম ঠাকুৱেৱ যে পৱিচয় পাওয়া
যায় তাৰ সংক্ষিপ্ত পৱিচয় দাও।

কলা স্নাতকোত্তৰ অন্ত্য-সিমেষ্টাৱ পৱীক্ষা, ২০২৩

(প্ৰথম বৰ্ষ, প্ৰথম সিমেষ্টাৱ)

বাংলা

কোৰ্স : পি জি ১.৫২ বি

পৌৱাণিক ও লোকায়ত দেৱভাৱনা

সময় : ২ ঘণ্টা

পূৰ্ণমান : ৩০

যে-কোনো তিনাটি প্ৰশ্নেৱ উত্তৰ দাও। প্ৰশ্নগুলি সমমানেৱ। $3 \times 10 = 30$

- ১। শৈব প্ৰতীকগুলিৰ পৱিচতিৰ সঙ্গে শিব কাল্টেৱ আৰ্য ও অনার্য
উৎসগুলি কীভাৱে ভূমিকা পালন কৰেছে বলে তুমি মনে কৰ?
সংক্ষেপে যুক্তিসহ নিজেৰ মতামত লেখো।

অথবা

- ২। সংক্ষিপ্ত পৱিচয় দাও :

$$2 \times 5 = 10$$

- ক) বাংলা কাব্যে শিবেৱ সৃষ্টিতত্ত্ব বিষয়ক ধাৰণা
খ) বাংলা কাব্যে কৃষক শিব
৩। ‘বাইশা’ মনসামঙ্গল কাব্যে মনসাৰ দেৰীমূৰ্তি ভাবনা কীভাৱে গড়ে
উঠেছে তা পাঠ্য অংশ বিশ্লেষণ কৰে বুঝিয়ে দাও।

অথবা

- ৪। মনসাৰ দেৰীত্বেৱ পৱিকল্পনাৰ মধ্যে ‘মিশনসত্ত্ব’ ভাবনা কেন গুৰুত্বপূৰ্ণ
তা যুক্তিসহ আলোচনা কৰো।
৫। দেৰী চণ্ডীৰ উৎস হিসাবে যেসব অনার্য সূত্ৰগুলিৰ কথা ভাবা হয় তাৰ
সংক্ষিপ্ত পৱিচয় দাও।

অথবা